"ενωμένη κύπρος" πλατφόρμα εκπαιδευτικών τουρκοκυπρίων ελληνοκυπρίων

το Καλέμι

ΤΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ Ε/Κ ΚΑΙ Τ/Κ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ "ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟΣ" *(ε/κ τμήμα)*

Τεύχος 5
Φεβρουάριος 2009

Περιεχόμενα

Επίσκεψη μαθητών και καθηγητών
σε τουρκοκυπριακά σχολεία

Μαθητές/τριες και καθηγητές της Τεχνικής και Γεωργικής Σχολής Αυγόρου, μέλη του Ομίλου «Συμφιλίωσης και Επαναπροσέγγισης», εκμεταλλευόμενοι την τελευταία ημέρα των διακοπών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, πραγματοποίησαν επίσκεψη σε Τ/κ σχολεία στη Λευκωσία και στην Κερύνεια.

Με την επίσκεψή μας αυτή ανταποδώσαμε την επίσκεψη που πραγματοποίησαν μαθητές και καθηγητές Τ/κ σχολείου στη Σχολή μας κατά την περσινή σχολική χρονιά. Κατά την επίσκεψη δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη συνεύρεση των μαθητών από τις δύο κοινότητες, οι οποίοι "αντάλλαξαν απόψεις και ιδέες για το μέλλον, συνομίλησαν για τις αρνητικές συνέπειες του πολέμου του 1974 και γενικά όλων των πολέμων, τα δεινά που επέφεραν στον κόσμο και επιβεβαίωσαν την πεποίθησή τους πως η μόνη απάντηση στο αδιέξοδο της καταστροφής είναι η ειρήνη, η αλληλοκατανόηση και η συμβίωση των ανθρώπων", όπως αναφέρει η μαθήτρια της Σχολής Χριστίνα Τακούση στην εργασία της για το περιοδικό του σχολείου.

Όπως συνεχίζει η ίδια μαθήτρια στην εργασία της: "Οι Ε/κ μαθητές μαζί με τους Τ/κ κατανόησαν το πόσο σημαντικό είναι να επανενωθεί η Κύπρος. «Είναι αναγκαίο», όπως είπαν, «να καταλάβουμε εμείς οι μαθητές και γενικά η νεολαία το πολυπολιτισμικό περιβάλλον μέσα στο οποίο θα ζούμε σε περίπτωση λύσης του Κυπριακού, όπως επίσης τι σημαίνει να ζούμε σε έναν επανενωμένο τόπο».

Πρέπει λοιπόν να γκρεμιστούν ταμπού από τη στιγμή που γίνονται προσπάθειες για να λυθεί το Κυπριακό και να δημιουργηθούν συνθήκες επανένωσης. Χρειάζεται όχι μόνο εμείς οι μαθητές αλλά και όλοι οι νέοι από παιδική και εφηβική ηλικία να γνωρίσουν ο ένας τον άλλο και να γκρεμιστούν μύθοι και προκαταλήψεις και από τις δύο πλευρές. Με αυτή τη φιλοσοφία θεωρούμε πως έχουμε κάνει ένα θετικό βήμα.

Μπορούμε λοιπόν και εμείς οι μαθητές να βοηθήσουμε στη λύση του προβλήματός μας, που να βασίζεται στις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών, του Συμβουλίου Ασφαλείας και των αποφάσεων κορυφής μεταξύ των ηγετών των δυο κοινοτήτων. Να βοηθήσουμε κι εμείς, στο μέτρο του δυνατού, στη διαδικασία επανένωσης του τόπου μας".

Είναι σημαντικό να σημειώσουμε το πολύ φιλικό κλίμα που δημιουργήθηκε από την πρώτη στιγμή της άφιξης μας και στα δύο Τ/Κ σχολεία. Η χαρά από την επίσκεψη των μαθητών μας ήταν ζωγραφισμένη στα πρόσωπα των μαθητών και των καθηγητών και στα δύο σχολεία.

Οι μαθητές μας επίσης έμειναν πολύ ευχαριστημένοι από την επίσκεψη και εξέφρασαν την επιθυμία να συνεχιστούν αυτές οι συναντήσεις.

Πολυξ. Νικολάου

Το άλλο μισό...

Η Πλατφόρμα σε τουρκοκυπριακό σχολείο

ΤΗΣ ΕΥΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΗ

Gunaydin. Nasilsiniz; Ben muzik ogretmeniyim.

Τα τουρκικά μου φτωχά... Πρέπει να βρω κώδικα επικοινωνίας με τα παιδιά. Τους βλέπω για πρώτη φορά απέναντί μου, αλλά τους νιώθω ως δικούς μου μαθητές.

Κάθομαι αυθόρμητα στο πιάνο. Δεν παίρνω άδεια από κανένα. Εξάλλου δε χρειάζεται. Τι να παίξω; Αναρωτιέμαι; Το "Ποιο μισό" είναι το πιο κατάλληλο τραγούδι για την περίσταση, αφού είναι και σε στίχους της δικής τους ποιήτριας, της Νεσε Γιασίν.

Ξεκινώ την εισαγωγή και οι κτύποι της καρδιάς μου αυξάνονται. Αρχίζω το couplee και περιμένω να με συνοδεύσουν, στη γλώσσα τους βέβαια.

Η σιωπή τους με παγώνει. Μόνο η δική μου φωνή ακούγεται. Η ελπίδα μου όμως δε χάνεται. Ίσως γνωρίζουν μόνο το ρεφραίν, λέω. Περιμένω... περιμένω... ούτε κι αυτό το τραγουδούν. Τελειώνω μόνη μου το τραγούδι και τους ρωτώ.Μα δεν γνωρίζετε αυτό το τραγούδι;" Yok", μου απαντάνε "bilmeyiz". Μα οι στίχοι είναι της Τουρκοκύπριας Νεσέ Γιασίν, σε μουσική του Ελληνοκύπριου Μάριου Τόκα, επιμένω. Δεν τη γνωρίζετε;

Η απάντηση και πάλι αρνητική. Θόλωσε το μυαλό μου. Πώς είναι δυνατόν, σιγομουρμούρισα. Απογοητεύτηκα. Ένας συνάδελφος Τουρκοκύπριος μου ψιθυρίζει στο αυτί, πως η συγκεκριμένη ποιήτρια ήταν στην αφάνεια για αυτούς λόγω των πολιτικών της πεποιθήσεων. Για αυτό δεν γνώριζαν το έργο της τα παιδιά. Το ευτύχημα είναι ότι τα δύο τελευταία χρόνια τα πράγματα άλλαξαν, συνεχίζει να μου λέει, και άρχισαν κάποιοι συνάδελφοι να διδάσκουν τα ποιήματα της. Χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια συνάδελφε από όλους μας, του λέω. "Haklisin" (έχεις δίκαιο), μου απαντά.

Δεν ήθελα να παραδώσω τα "όπλα". Ήθελα να επικοινωνήσω με τα παιδιά μέσα από τα πλήκτρα του πιάνου. Η μουσική ενώνει τους λαούς. Αυτό διδάσκω στους δικούς μου μαθητές.

Κάποιος συνάδελφος, Ελληνοκύπριος, με βγάζει από το αδιέξοδο. Μου εισηγείται να παίξω το "ταγκό της Νεφέλης", γιατί το άκουσε κάποτε σε τουρκοκυπριακό ραδιοσταθμό. Αυτή τη φορά δεν απογοητεύτηκα

Χωριστήκαμε σε δύο ομάδες και τραγουδούσαμε εναλλάξ τις στροφές στα ελληνικά και στα τουρκικά. Σε μια στιγμή ανατρίχιασα. Αισθάνθηκα τα μάτια μου να βουρκώνουν από χαρά και από συγκίνηση. Οι ενοχές μου άρχισαν να με καταδιώκουν. Γιατί, Θεέ μου, τόσα χρόνια να μη μπορούμε να βρούμε μια δίκαιη λύση για όλους μας; Γιατί κάποιοι ήθελαν πάντοτε να σπέρνουν το μίσος στις ψυχές μας και εμείς με τη σειρά μας να μολύνουμε τις ψυχές αυτών των αθώων παιδιών;

Πρέπει να βάλουμε ένα τέλος σε αυτή την κατάσταση που μας οδηγεί στη διχοτόμηση. Πρέπει να αρχίσει από τα σχολεία αυτή η αλλαγή κ. Υπουργέ της Παιδείας. Μην παγώσετε το στόχο της χρονιάς γιατί θα είναι άδικο για τους νέους μας, για τα παιδιά μας. Πρέπει να βρούμε αυτά που μας ενώνουν και όχι αυτά που μας χωρίζουν. Είναι δύσκολο, το ξέρουμε, όμως αξίζει να προσπαθήσουμε όλοι μαζί, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι εκπαιδευτικοί. Μην επιτρέψετε την απονεύρωση και αχρήστευση του σοφού στόχου της φετινής χρονιάς. Μην επιτρέψετε στους κάθε λογής εθνικιστές και μισαλλόδοξους να καταστρέψουν ό,τι όμορφο πήγε να δημιουργηθεί.

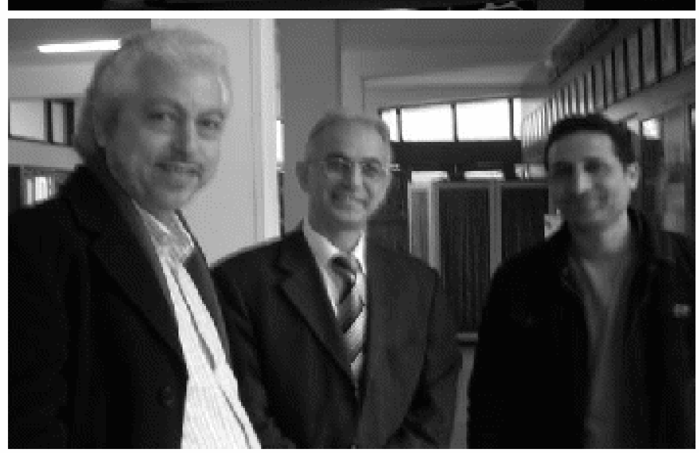
Το βλέμμα, το χαμόγελο, ο αυθορμητισμός που βρήκα στους Τουρκοκύπριους μαθητές με έκαναν να ξεχάσω προς στιγμή ότι βρισκόμουν σε τουρκοκυπριακό σχολείο.

Κύριε Υπουργέ, όταν έφτασε η ώρα να φύγουμε, τα παιδιά με πλησίασαν και με ρώτησαν πότε θα μπορούσαν, και αυτά, να επισκεφτούν το σχολείο μου για να τους διδάξω το "Ποιο μισό". Σάστισα και χαμογέλασα αμήχανα. Τι να τους έλεγα, ότι αυτό είναι αδύνατο προς το παρόν, όπως σας ανάγκασαν να πείτε οι κάθε είδους φοβικοί που ήθελαν να καταστρέψουν το στόχο πριν υλοποιηθεί..

Μην μας απογοητεύσετε κ. Υπουργέ, ούτε εμάς ούτε αυτά τα αθώα παιδιά. Η πεμπτουσία του στόχου είναι οι φυσικές επαφές των ανθρώπων αυτού του τόπου. Εμείς τολμήσαμε και πραγματοποιήσαμε το ένα μισό, το άλλο μισό βρίσκεται μετέωρο και περιμένει εσάς. Τολμήστε, είναι η σειρά σας...

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ: Ιανουάριος 2009

Πρωτοχρονιάτικη Διακήρυξη

Προς τους εκπαιδευτικούς όλων των εθνοτήτων της Κύπρου

Συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Βρισκόμαστε στο κατώφλι μιας νέας δύσκολης χρονιάς την οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε με αγωνιστικότητα, αισιοδοξία, δημιουργικότητα και αποτελεσματικότητα.

Η αβεβαιότητα και η γενική απαισιοδοξία που επικρατούν διεθνώς μετά την, από χρόνια αναμενόμενη, κατάρρευση των νεοφιλελεύθερων οικονομικών πολιτικών θα πρέπει να μας κινητοποιήσουν για να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας και την κοινωνία συνολικά, αλλά ιδιαίτερα και λόγω λειτουργήματος για να κρατήσουμε ζωντανή την ελπίδα στους νέους και τις νέες για ένα καλύτερο μέλλον.

Η διεθνής οικονομική κρίση προκαλεί ένα κλίμα ανασφάλειας σ' όλο τον κόσμο που χαρακτηρίζεται από επέκταση της φτώχειας, αύξηση της ανεργίας, πτώση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων και περαιτέρω υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Οι τομείς της Παιδείας και της Υγείας, οι οποίοι ήδη δέχτηκαν σφοδρή επίθεση από την νεοφιλελεύθερη λαίλαπα, αναμένεται να δεχτούν νέα δυνατά χτυπήματα λόγω της ύφεσης αυτή τη φορά στην οποία εισήλθε η διεθνής οικονομία.

Σε μερικές χώρες η οικονομική και πολιτική ρευστότητα δημιουργεί κύματα κοινωνικής διαμαρτυρίας, ιδίως μέσα στους νέους και τις νέες, τα οποία είναι πιθανόν να διευρύνονται και να βαθαίνουν στο άμεσο μέλλον, όπως ήδη συμβαίνει στην Ελλάδα. Αιχμή του δόρατος στο νέο αυτό κίνημα κοινωνικής αντίστασης είναι οι φοιτητές, οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί.

Στη χώρα μας και ειδικά στο χώρο του σχολείου επιχειρείται με διαφορετικούς ίσως ρυθμούς στην κάθε κοινότητα, κάτω από την καθοδήγηση δύο μεγάλων κομμάτων που θεωρούνται αριστερά, η πρώτη σημαντική προσπάθεια εκσυγχρονισμού, εκδημοκρατισμού κι εξανθρωπισμού του σχολείου, η εναρμόνιση του με τα ευρωπαϊκά θέσμια και η τόσο απούσα για πολλές δεκαετίες καλλιέργεια μιας κουλτούρας συνύπαρξης ανάμεσα στις εμπόλεμες ακόμα κοινότητες.

Παρά τις αντιδράσεις, τα παιγνίδια αποπροσανατολισμού και αδράνειας των σοβινιστικών, συντηρητικών και πολλές φορές απλά σκουριασμένων δημοσιοϋπαλληλικών κύκλων μέσα και έξω από το χώρο της Παιδείας και στις δύο κοινότητες, το κυπριακό σχολείο πήρε χωρίς επιστροφή το δρόμο προς το μέλλον του. Το κοινό ειρηνικό μέλλον όλων των παιδιών της μάνας Κύπρου ανεξάρτητα από την εθνική τους καταγωγή και ανεξάρτητα από τα μεγάλα ιστορικά ολισθήματα των προγόνων τους.

Οι συνομιλίες για τη λύση του κυπριακού προβλήματος, παρά το ότι προς το παρόν αναλώνονται σε ένα παιγνίδι κατόπτευσης θέσεων, θα αποκτήσουν πολύ σύντομα κατά την εκτίμηση μας μεγαλύτερη ταχύτητα και θα αρχίσουν να εμφανίζουν κάποια πιο χειροπιαστά αποτελέσματα. Είναι μεγάλης σημασίας ωστόσο η παρέμβαση και ο συντονισμός των επαναπροσεγγιστών Κυπρίων και στις δύο κοινότητες για να δημιουργήσουμε ένα κλίμα το οποίο να μπορεί να στηρίξει την αναμενόμενη πρόοδο των συνομιλιών και να αντιμετωπίσει ταυτόχρονα τις φοβικές αντιδράσεις των διχοτομικών κύκλων των δύο κοινοτήτων που αγκιστρώνονται στο παρελθόν τους διότι απλά δεν έχουν μέλλον.

Όλα τα τείχη πρέπει να πέσουν στο νησί μας που είναι πολύ μικρό για να είναι μοιρασμένο.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ: 16/1/2009

Οι σκοταδιστές τρομοκρατούν το English School

Προσπαθούν να εκφοβίσουν όλους μας

Πρόσφατα, όταν η Πλατφόρμα καταδίκασε έντονα το ρατσιστικό επεισόδιο εναντίον μαθήτριας με καταγωγή από άλλη χώρα, κάποιοι – με πρώτη-πρώτη δυστυχώς την ΟΕΛΜΕΚ – έσπευσαν να μας διαψεύσουν έμμεσα, χαρακτηρίζοντας το περιστατικό ως «μεμονωμένο», και όχι ρατσιστικό, αλλά περιστατικό «μαθητικής παραβατικότητας»! Οι προειδοποιήσεις μας ότι η προώθηση του θρησκευτικού σκοταδισμού και του εθνικισμού μέσα από το ελληνοκυπριακό σχολείο θα φέρνει στην επιφάνεια όλο και περισσότερα τέτοια φαινόμενα, από κάποιους έγινε προσπάθεια να κρυφτούν και πάλιν κάτω από το χαλί.

Ένα νέο περιστατικό όμως – και μάλιστα διαρκείας – έρχεται να επιβεβαιώσει τη θέση ότι, όταν ο εθνικισμός – ιδιαίτερα στο χώρο της παιδείας – αφήνεται να εκδηλώσει όλο του το εύρος, χωρίς απάντηση από τους δημοκρατικούς πολίτες, τότε θα μεταλλάσσεται σταθερά σε ένα πολυπλόκαμο τέρας, με ρατσιστικά, σκοταδιστικά και εκφοβιστικά πλοκάμια:

Μια ομάδα γνωστών συντηρητικών, κρυβόμενη πίσω από τίτλους του τύπου «ομάδα γονέων και αποφοίτων της Αγγλικής Σχολής», έχει ξεκινήσει εκστρατεία εναντίον εκπαιδευτικών που υπηρετούν στο σχολείο, επειδή με τις ενέργειές τους απομακρύνουν τάχα το σχολείο από τα ελληνοχριστιανικά ιδεώδη. Χρησιμοποιώντας χαρακτηρισμούς απαράδεκτους, αλλά και μεθόδους μεσαιωνικές, στήνουν μια νέα ιερή εξέταση και αρχίζουν ένα ατέλειωτο κυνήγι μαγισσών. Έχουν φτάσει στο σημείο να ενθαρρύνουν το χαφιεδισμό: Σε μπλογκ που έχουν δημιουργήσει, καλούν τους μαθητές να καταχωρούν καταγγελίες κατά συγκεκριμένων καθηγητών για τυχόν λόγους ή ενέργειές τους που δεν εμπίπτουν στα ελληνοχριστιανικά ιδεώδη. Και ενώ χρησιμοποιούν όλα τα ανέντιμα μέσα για να σπιλώσουν επιστήμονες, να φιμώσουν ανθρώπους και να τρομοκρατήσουν όλους τους υπόλοιπους, επικαλούνται ως πρόκαλυμμα ένα ψευδοφιλελευθερισμό ασύμβατο με τις τακτικές τους.

Είναι φανερό ότι πρόκειται για τη συνέχεια των ηθικών βανδαλισμών κατά της όποιας σκέψης για εκδημοκρατισμό και μεταρρύθμιση στα σχολεία μας. Κινούμενοι στο γνωστό υστερικό κλίμα, οι κύκλοι της στασιμότητας έβαλαν τώρα ως στόχο ένα σχολείο που γι' αυτούς αποτελεί κίνδυνο: Τα τελευταία χρόνια, με την ένταξη πολλών Τουρκοκυπρίων στο English School, αυτό το σχολείο τείνει να αποδείξει ότι είναι δυνατή η συμβίωση των δύο κοινοτήτων – παρά τις προσπάθειες των εθνικιστών στις δυο κοινότητες – και πως είναι δυνατό να υπάρξει και στον τόπο μας ένα κοσμικό σχολείο. Ένα σχολείο απαλλαγμένο από το μίσος, το φανατισμό, και το φονταμενταλισμό, αφοσιωμένο στον άνθρωπο και στη γνώση. Παρά το ότι η χώρα μας είναι πλέον ενταγμένη στην Ενωμένη Ευρώπη το τριτοκοσμικό κατεστημένο του τόπου και στις δύο κοινότητες προσπαθεί να εμποδίσει τον ουσιαστικό εξευρωπαϊσμό των θεσμών.

Η Πλατφόρμα «Ενωμένη Κύπρος» εκφράζει ανεπιφύλακτα την υποστήριξή της προς τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στο σχολείο και δηλώνει ότι θα τους συμπαρασταθεί απέναντι στους εκφραστές του μίσους και του εκφοβισμού.

Πρόσθετα η Πλατφόρμα θεωρεί πως η απλή υποστήριξη στους συναδέλφους δεν είναι αρκετή. Καλεί λοιπόν το ΥΠΠ να αντιμετωπίσει το θέμα όχι κατευνάζοντας το θηρίο του εθνικισμού, αλλά με αποφασιστική θέση κατά του εθνικισμού και του ρατσισμού. Και επειδή οι περισσότερες από τις ελληνοκυπριακές εκπαιδευτικές οργανώσεις δεν πρόκειται να κάνουν τίποτε γι' αυτό το «νέο μεμονωμένο επεισόδιο», καλούμε τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς να δράσουν κατά σχολείο. Να αντισταθούν σε κάθε εθνικιστική και ρατσιστική κίνηση σε όλα τα σχολεία, αλλά και να αναλάβουν πρωτοβουλίες ώστε το ελληνοκυπριακό σχολείο να γίνει πράγματι κοσμικό, ένα σχολείο που να ενώνει και όχι να χωρίζει. Να ζητήσουν την απομάκρυνση όλων των φονταμενταλιστικών συμβόλων και να παλέψουν κατά σχολείο ώστε το άτυπο – αλλά ισχυρό – εθνικιστικό πρόγραμμα να υποχωρήσει. Μόνο έτσι θα πειστούν οι τρομοκράτες ότι οι μέθοδοί τους δεν μπορούν να έχουν αποτέλεσμα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ: 30/12/2008

Δραστηριότητες της Πλατφόρμας

I. Μεγάλη επιτυχία επίσκεψης Ελληνοκυπρίων Εκπαιδευτικών σε Τουρκοκυπριακό σχολείο

Μετά την επιτυχία που είχε η επίσκεψη κλιμακίου της Πλατφόρμας σε τουρκοκυπριακό σχολείο τον περασμένο Οκτώβριο, διοργανώθηκε και πραγματοποιήθηκε νέα επίσκεψη σε άλλο τουρκοκυπριακό σχολείο στη Λευκωσία, χθες 29 Δεκεμβρίου. Η ζεστή υποδοχή από το Διευθυντή του σχολείου και τους Τουρκοκύπριους συναδέλφους, η ανταλλαγή απόψεων πάνω σε κοινά εκπαιδευτικά ζητήματα και η φιλική συζήτηση με Τουρκοκύπριους μαθητές μέσα στις τάξεις, έδωσαν στους συμμετέχοντες Ελληνοκύπριους εκπαιδευτικούς μια αίσθηση ικανοποίησης. Πρόσφεραν δε την ευκαιρία για νέες φιλίες και άνοιγμα νέων καναλιών επικοινωνίας.

II. Συμβολική κοπή της Βασιλόπιτας στη Λήδρας

Η Πλατφόρμα διοργάνωσε δικοινοτική συγκέντρωση στο τέρμα της Λήδρας, κοντά στο Ελληνοκυπριακό φυλάκιο, για κοπή της βασιλόπιτας και διανομή κοινής διακήρυξης, την Παρασκευή 2 Ιανουαρίου, στις 3.00 μ.μ. Στη συγκέντρωση παρευρέθηκαν εκπαιδευτικοί, αλλά και άλλοι πολίτες, που πιστεύουν ότι οι γραμμές επικοινωνίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων πρέπει να ενισχυθούν. Καλωσορίσαμε μαζί το 2009 και διατρανώσαμε την πεποίθησή μας ότι το μέλλον μας δεν μπορεί παρά να είναι κοινό.

III. Διασκεδάζουμε δικοινοτικά για το νέο χρόνο

Την Παρασκευή 2 Ιανουαρίου, στις 9.00 μ.μ., το ελληνοκυπριακό τμήμα της Πλατφόρμας διοργάνωσε δικοινοτικό γλέντι στο κέντρο «Εντέχνως» (πρώην «Τσιμπήματα»). Υποδεχτήκαμε με αισιοδοξία το νέο χρόνο μετά ποτού και μουσικής και δε διστάσαμε να συντονίσουμε το βηματισμό μας και στην πίστα.

IV. Η Γάζα χρειάζεται την φωνή μας

Το Σάββατο 3 του μήνα, στις 11.00 το πρωί στην πλατεία Ελευθερίας συμμετείχαμε στη διαδήλωση συμπαράστασης προς το λαό της Παλαιστίνης, ζητώντας άμεσο τερματισμό των πολεμικών επιχειρήσεων και την άμεση αποστολή βοήθειας σε φάρμακα, τρόφιμα και άλλα είδη ανάγκης στη Γάζα. Με την ευκαιρία εκφράσαμε το θαυμασμό μας στην προσπάθεια των Κυπρίων γιατρών να μεταφέρουν την κυπριακή βοήθεια μέσα σε τόσο δύσκολες συνθήκες στο μέτωπο της σύρραξης.

Συνάντηση της Πλατφόρμας με εκπροσώπους του ΑΚΕΛ

Πραγματοποιήθηκε στις 15 του περασμένου Δεκέβρη συνάντηση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εκπαιδευτικών, μελών της Πλατφόρμας, με το βουλευτή του ΑΚΕΛ Τάκη Χατζηγεωργίου και τον υπέυθυνο για εκπαιδευτικά θέματα Γιώργο Λουκαΐδη.

Οι Τουρκοκύπριοι συνάδελφοι εξέφρασαν την ανησυχία τους για το γεγονός ότι τη στιγμή αυτή δεν αναπτύσσονται-στον αναγκαίο για την επαναπροσέγγιση βαθμό-συνεργασίες ανάμεσα στις δύο πλευρές και ιδιαίτερα ανάμεσα στους νέους, αλλά ούτε και ανάμεσα στις συντεχνίες των εκπαιδευτικών. Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να εντείνουν τις προσπάθειές τους με τη διοργάνωση διαφόρων δραστηριοτήτων ώστε να ενδυναμώσουν την επιθυμία για λύση του Κυπριακού ανάμεσα στον εκπαιδευτικό κόσμο.

Ο κ. Λουκαΐδης τόνισε τη σημασία της διατήρησης ενός κλίματος αισιοδοξίας ως απάντησης στις προσπάθειες καλλιέργειας ενός αρνητικού κλίματος, παρόλο που είναι αναπόφευκτο η ψυχολογία του λαού να επηρεάζεται από την πορεία των συνομιλιών Χριστόφια-Ταλάτ. Γι'αυτό, επιβάλλεται η καταβολή προσπάθειας για δημιουργία μιας νέας δυναμικής, η οποία θα κρατήσει ζωντανή την ελπίδα και θα προετοιμάσει το λαό για την αναμενόμενη λύση.

Ο κ. Χατζηγεωργίου επεσήμανε ότι δεν υπάρχουν αυτή τη στιγμή συνθήκες ενός μαζικού ρεύματος για επαφές ανάμεσα στις δύο πλευρές, γι'αυτό, οργανώσεις όπως η Πλατφόρμα, πρέπει να επωμισθούν το καθήκον της διοργάνωσης δραστηριοτήτων και της προσέλκυσης περισσότερων ατόμων ώστε να διατηρηθεί ανάμεσα στο λαό το όραμα, η ελπίδα για τη λύση του Κυπριακού.

Οι Ελληνοκύπριοι εκπαιδευτικοί υπέβαλαν το αίτημα για παροχή μεταφραστικών διευκολύνσεων στις συναντήσεις ανάμεσα στις δύο πλευρές, οι οποίες θα μπορούσαν να αυξηθούν και σε αριθμό και σε ποικιλία δραστηριοτήτων με την ανάληψη μιας πρωτοβουλίας για δημιουργία και εξοπλισμό ενός χώρου στη νεκρή ζώνη, κατάλληλου για επαφές ανάμεσα στις δύο πλευρές, με τη συμμετοχή των δήμων, των μαθητικών και φοιτητικών οργανώσεων κ.ά.

Μαρια Μαυραδα

Συνάντηση Ε/Κ και Τ/Κ μαθητών στο Λήδρα Πάλας

Μέσα σε πολύ φιλικό κλίμα, τριάντα περίπου Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι μαθητές, με τη συνοδεία καθηγητών τους, συναντήθηκαν σε καφετέρια στο Λήδρα Πάλας στις 18 Δεκεμβρίου. Η συνάντηση οργανώθηκε στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ομίλου Προώθησης Στόχων της Χρονιάς του Λυκείου Ακρόπολης (Λευκωσία), που είχε και την πρωτοβουλία. Με άδεια των σχολείων τους, οι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι μαθητές συναντήθηκαν για πάνω από δυο ώρες.

Πολύ σύντομα, η επικοινωνία ήταν συγκινητικά φιλική αλλά και ουσιαστική. Χωρίς να ξεχνούν να απολαύσουν τη χαρά του ανοίγματος των ψυχών και της γνωριμίας, οι μαθητές συζήτησαν για τρόπους ενίσχυσης της επαφής ανάμεσα στους νέους των δυο κοινοτήτων και έβαλαν κάτω ιδέες για δημιουργία μπλογκ, επέκταση των συναντήσεων, ετοιμασία κοινού φυλλαδίου και άλλα.

Τελικά, οι νέοι μπορούν να βρουν το δρόμο πιο εύκολα και πιο ανθρώπινα.

Να ΄ναι καλά...

Ε/Κ μαθητές στο μικτό χωριό Πύλα

Μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων των Ομίλων που πραγματοποιήθηκαν στη Τεχνική και Γεωργική Σχολή Αυγόρου την 19η Ιανουαρίου, μέρα μνήμης του Μακαρίου του Γ', πρώτου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Όμιλος «Συμφιλίωσης και Επαναπροσέγγισης» επισκέφτηκε το μικτό χωριό Πύλα. Η ομάδα των μαθητών/τριών και καθηγητών έγινε δεκτή κατ' αρχάς από τον Τ/κ κοινοτάρχη του χωριού, ο οποίος με ευχαρίστηση απάντησε σε ερωτήσεις των μαθητών και ακολούθως συνομίλησε μαζί με τους καθηγητές συναδούς για τις συνθήκες συμβίωσης των Τ/κ με τους Ε/κ συγχωριανούς τους.

Ακολούθως οι μαθητές/τριες της σχολής μας μαζί με μαθητές/τριες από Λύκειο της Λευκωσίας, που πραγματοποιούσε επίσης επίσκεψη στο χωριό, έγιναν δεκτοί στο Ε/κ Κοινοτικό Συμβούλιο του χωριού, όπου ενημερώθηκαν από το γραμματέα του για την ιστορία του χωριού και τις συνθήκες συμβίωσης με τους Τ/κ.

Επανένωση

Φίλε κάποιοι μας χώρισαν, κάποιοι μας εμαντρίσαν
σαν τα αρνιά μεσ' τες βραχτές, για χρόνια μας κρατήσαν.
Καθούμαστεν τωρά δαμαί με Ιρλανδούς συμβούλους
να στήσουμεν ό,τι χτίζεται, απλήν ζωήν για ούλλους.
Για χρόνους φοϊτσιάζαν μας πως οι άλλοι εν' βαρβάροι
Σιγά-σιγά εστιβάστηκαν τούν' της ψυσιής τα βάρη.
Ο τοίχος που εχτίσασιν έν εν' πηλός τζιαι πέτρες.
Εν' μια μεμβράνη μεσ' το νουν τζι' όφτζιερες οι φαρέτρες.
Είναι για να αντρέπεσαι για τα κακά μας χάλια
της Αμμοχώστου χαλάσματα τζιαι έρημα παράλια.
Εν' εύκολον να χτίσουμε πέτρα-πέτρα τα σπίθκια;
Πώς εν' να γειάνει η ψυσιή τζιαι οι πληγές στα στήθκια;
Τούτον εν' πράμα δύσκολον, ο νους μας να χωρέσει.
Τ' άλλου να γλύφεις τες πληγές τζιαι να σε συγχωρέσει.
Στην αρρώστια νάμαστε μαζί στο διπλανό κρεβάτι.
Εις τες χαρές πάντα μαζί να μεν μας λείπει κάτι
Που χρόνια μας το κλέψασιν, μας ονομάσαν σκούντρους
Εκάμαν μας επιθετικούς, φίθκια τζιαι σφιλικούντρους.
Τα παιθκιά μας γεννηθήκασιν χώρκα τζιαι μεγαλώσαν
μεσ' σε καλούπια παράμορφα που άλλοι μας εδώσαν.
Ήρτεν τζαιρός ούλλοι μαζί την Κύπρο μας να χτίσουμεν,
τους τοίχους μεσ' τη σκέψη μας να τους κατεδαφίσουμε.
Σχολειά να 'χουμε κοινά, ν' αλλάξουμε βιβλία,
την ιστορία να ξαναγράψουμε, ό,τι σας πω εν' λλία,
για τα πόσα έχουμεν να κάμουμεν για μας τζιαι τα παιθκιά μας
Για ναν το αύριο φωτεινό, τζιαι η χαρά μιτά μας.

Αντρούλα Σιάτη
3 Ιουλίου 2008

Γράφτηκε και διαβάστηκε σε δικοινοτικό συνέδριο για την Επανασύνδεση Διαιρεμένων Πόλεων

Ο Νέαρχος Γεωργιάδης στο διήγημά του «Η τελευταία επιθυμία του Μεμέτη» αναπαράγει, μέσα από την αφήγηση ενός ανήλικου Ε/κ, εθνικά στερεότυπα κατά των Τούρκων, τα οποία στην πορεία ανατρέπονται με ένα βαθιά συγκινητικό τρόπο. Ο φίλος του, ένα Τουρκάκι, του οποίου η οικογένεια εξαναγκάζεται να μετακινηθεί σε άλλο χωριό εξαιτίας των γεγονότων, επιστρέφει άρρωστο για να δει για τελευταία φορά τον Ε/κ φίλο του λίγο πριν το θάνατό του. Το διήγημα αυτό διαβάστηκε μαζί με άλλα μπροστά σε τουρκοκυπριακό κοινό σε μια εκδήλωση της Ένωσης Λογοτεχνών Κύπρου λίγο μετά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων το 2004. Στον πατέρα του παιδιού, που τυχαία ήταν παρών, ξύπνησαν μνήμες μέσα από αυτό για το μικρό γιο του. Σηκώθηκε από τη θέση του και ασπάστηκε το συγγραφέα.

Χριστος Χατζηπαπας

Η τελευταία επιθυμία του Μεμέτη

του Νεαρχου Γεωρπαδη

Στη γειτονιά μας ζούσε η οικογένεια του Τούρκου Μουζαφέρ Ιζέτ, του παπλωματά. Καλός παπλωματάς, ο καλύτερος στην περιοχή, όλα μας τα παπλώματα αυτός τα είχε ράψει, αλλά τι τα θες, Τούρκος! Τι σήμαινε για μένα η φοβερή αυτή λέξη θα το πω παρακάτω.

Ο πεντάχρονος γιος του, ο Μεμέτης, ήταν συνομήλικος του αδερφού μου και κάνανε πολλή παρέα. Βάζανε χάμω σε μια γωνιά πλαγιαστές κάτι παλιοκαρέκλες, κάτι τσουβάλια, κάτι παλιολάστιχα αυτοκινήτου, ένα τιμόνι, ότι τάχα ήταν πραγματικό αυτοκίνητο. Μέσα σ' αυτό το κατά φαντασίαν όχημα μπαίνανε οι δυο τους και κάνανε φανταστικά ταξίδια.

Πάντως εγώ δεν έβλεπα με καλό μάτι τα παιχνίδια τους. Φίλος ο δικός μου αδερφός μ' έναν Τούρκο! Αυτό δεν μπορούσα να το χωνέψω. Οι Τούρκοι ήταν οι προαιώνιοι εχθροί της φυλής μας, της ελληνικής. Έτσι, δεν έλεγαν οι δάσκαλοί μας; Κι έτσι ήταν! Αυτοί κυρίεψαν την Κωνσταντινούπολη, σκοτώσαν τον θρυλικό αυτοκράτορά της Κωνσταντίνο τον Παλαιολόγο και τουρκέψανε τον ξακουστό ναό της Αγια-Σοφιάς, τον κάνανε τζαμί με μιναρέδες. Αυτοί κρεμάσαν τους δεσποτάδες μας μαζί με τον αρχιεπίσκοπο Κυπριανό, από μια συκαμιά της Λευκωσίας. Αυτοί σουβλίσαν ζωντανό τον Αθανάσιο Διάκο, γιατί δεν δέχτηκε να αλλάξει την πίστη του και να γίνει Οθωμανός.

Πάτε κι εσείς κι η πίστη σας, Μουρτάτες, να χαθείτε,

εγώ Γραικός γεννήθηκα, Γραικός θε να πεθάνω!,

τους έλεγε, καθώς τον ψήνανε στα αναμμένα κάρβουνα.

Βρωμότουρκους, σκυλότουρκους, βρωμόσκυλους – έτσι τους ονομάζαμε. Αλλά κι αυτοί θα λέγανε για μας τα ίδια και χειρότερα. Έτσι τους ονόμαζε κι ο παππούς μου που τους είχε πολεμήσει εθελοντής στη Μικρά Ασία. Έτσι του μάθαν κι αυτουνού οι δάσκαλοί του όταν ήταν μικρός. Ναι, όλοι οι Τούρκοι ήταν κακοί. Παλιοί και τωρινοί, μάχιμοι και άμαχοι, άντρες και γυναίκες, γέροι και παιδιά. Όλοι οι Τούρκοι ήταν εχθροί μας! Κι ο Μουζαφέρ Ιζέτ ο παπλωματάς ήταν Τούρκος! Κι ο μικρός Μεμέτης Τούρκος κι αυτός, δηλαδή βρωμόσκυλο.

Ερχόταν να παίξει μ' εμάς, τα άλλα παιδιά της γειτονιάς, κι εμείς τον διώχναμε.

- Φύγε! Δεν σε παίζουμε.
- Γιατί; Τι σας έκανα;
- Είσαι Τούρκος! Να φύγεις!

Στην καλύτερη γι' αυτόν περίπτωση μπορούσε να τον αφήναμε να πλησιάσει λίγο, αλλά όχι και να είναι δίπλα μας. Να έμενε κάπως απόμακρα, λίγο πιο πέρα. Κι ενώ εμείς του γυρίζαμε την πλάτη, εκείνος μας παρακολουθούσε με προσοχή και μας ακολουθούσε σαν αφοσιωμένο, αλλά δαρμένο και ψωριάρικο σκυλί. Αν καμιά φορά έμπαινε στην κουβέντα μας, θέλοντας να πει κι αυτός κάτι, εμείς δεν του δίναμε σημασία ή τον αποδοκιμάζαμε περιφρονητικά. Αλλιώς, θα ήμασταν υποχρεωμένοι σιγά σιγά να τον δεχτούμε στην παρέα μας σαν ισότιμο μέλος. Μα ποιος του έφταιγε, ποιος του είπε να γεννηθεί Τούρκος;

Μια μέρα παίζαμε σε μιαν αυλή. Ένα παιδί ακούμπησε να ξεκουραστεί στον κορμό της λεμονιάς και λέρωσε το χέρι του με μύξες που κάποιος τις είχε κολλήσει εκεί.

- Ρε, ποιος κόλλησε τη μύξα του στο δέντρο;
- Ο Μεμέτης! Ο Μεμέτης! Φωνάξαμε όλοι μ' ένα στόμα.
- Δεν είμαι εγώ, είπε το Τουρκάκι.
- Εσύ είσαι, ρε σκυλότουρκε!

Και τον έσπασε στο ξύλο.

Μια μέρα ο Μεμέτης θύμωσε.

- Θα το πω του μπαμπά μου, που έχει δικό του πιστόλι, να σας σκοτώσει.
- Και πού το βρήκε το πιστόλι ο μπαμπάς σου;
- Του το' δωσε η ΒΟΛΚΑΝ. Θα του πω ότι με δέρνετε να σας σκοτώσει.

Η ΒΟΛΚΑΝ ήταν η παράνομη οργάνωση των Τούρκων εθνικιστών. Εμείς βέβαια δεν καταλάβαμε, αν ο Μεμέτης έλεγε ψέματα ή αλήθεια, ότι ο μπαμπάς του είχε πιστόλι που του το είχε δώσει η ΒΟΛΚΑΝ. Πάντως ξανάφαγε ξύλο της χρονιάς του.

Μοναδική εξαίρεση ήταν ο αδερφός μου ο Φοίβος. Όσο διώχναμε εμείς τον Μεμέτη τόσο εκείνος τον έκανε παρέα. Κι όσο εχθρικά του φερόμασταν εμείς τόσο φιλικά του φερόταν εκείνος. Κι εγώ κάθε φορά που τους έβλεπα να παίζουν, τους τα χάλαγα.

- Μην τους πειράζεις, γιε μου. Ας' τα μωρά να παίξουν, φώναζε η μάνα μου.
- Δεν θέλω ο αδερφός μου να παίζει με τον Τούρκο!
- Κι αν είναι Τούρκος, τι μ' αυτό; Δεν μας πείραξε σε τίποτε. Είναι κι αυτός ένα αθώο παιδί. Είναι κρίμα. Με τη μάνα του, την κυρία Μουκατές, είμαστε φίλες. Είναι καλή γυναίκα. Και κάθε φορά που κουβεντιάζουμε παραπονιέται ότι τα παιδιά της γειτονιάς βασανίζουν το γιο της. Δεν είναι σωστά πράματα αυτά.

Της μάνας μου οι κουβέντες μ' επηρέασαν. Και στο γενικό μου μίσος για τους Τούρκους αποφάσισα να κάνω μια εξαίρεση για τον Μεμέτη, που πραγματικά δεν μας είχε πειράξει σε τίποτε.

Ύστερα ήρθανε χρόνια σκληρά για τις δυο κοινότητες της Κύπρου, τους Έλληνες και τους Τούρκους. Το αίμα άρχισε να κυλάει ανάμεσά μας. Τούρκοι σκότωναν Έλληνες κι Έλληνες σκότωναν Τούρκους. Στα σπίτια, στα χωράφια, στους δρόμους, στα καφενεία... Τις περισσότερες φορές τα θύματα ήταν αθώοι που δεν είχαν πιάσει φονικό όπλο στο χέρι τους. Συχνά γυναίκες, γέροι, παιδιά... Αυτό γινόταν σε άλλες περιοχές. Δεν πιστεύαμε ότι μπορούσε να φτάσει και στην κωμόπολή μας.

Μια φορά η κυρία Μουκατές ρώτησε ανήσυχη τη μάνα μου:

- Κυρία Λυδία, ποιος περπατούσε χτες τη νύχτα στην αυλή σας;
- Κανένας, κυρία Μουκατές, κανείς δεν περπατούσε στην αυλή μας.
- Μα ακούσαμε πατήματα.
- Μπορεί να ήταν κανένας γάτος.

Ο Φοίβος κι ο Μεμέτης είχαν μεγαλώσει και πήγαιναν σχολείο. Όμως εξακολουθούσαν να κάνουν στενή παρέα. Ένα Ελληνόπουλο κι ένα Τουρκόπουλο φίλοι! Ποιος τους το έμαθε αυτό; Πάντως όχι οι δάσκαλοι, ούτε τα σχολεία. Ίσως η ανθρώπινη φύση.

Είχα ένα φίλο, Ιάκωβο τον λέγανε, κι είχε μεγάλη φήμη ότι ήταν άφοβος και τολμηρός. Έρχεται μια μέρα και μου λέει:

- Πρέπει να πάω κρυφά να κρεμάσω την ελληνική σημαία στο σχολείο μας. Έρχεσαι μαζί μου;

Ντράπηκα να αρνηθώ. Θα με νόμιζε για δειλό και θα έχανα τη φιλία του.

- Πρέπει όμως να προσέχουμε μη μας δουν οι Εγγλέζοι.

Ζούσαμε τα τελευταία χρόνια της αποικιοκρατίας.

Πήγαμε απ' τη μεριά του ποταμού, όπου φύτρωνε μονάχα κάππαρη, και μπήκαμε στην αυλή του σχολείου. Εκείνη την ώρα στην αυλή περπατούσε ένας δάσκαλος. Γιάννης Μικρομμάτης λεγόταν κι είχε ένα γιο στο τρελοκομείο. Αρκετά χρόνια αργό-

τερα πέθανε κι ο ίδιος στο τρελοκομείο της Αθαλάσσας. Ήταν ένας από αυτούς που μας λέγανε για τον Αθανάσιο Διάκο. Ωστόσο εμείς για καλό και για κακό κρυφτήκαμε πίσω από κάτι δέντρα, τις αρτυματιές. Πού ξέρεις, μπορούσε να μας μαρτυρήσει στους Εγγλέζους αν μας έβλεπε. Μπορεί να τον απειλούσαν οι Εγγλέζοι και να αναγκαζόταν να τους πει ποιος είχε κρεμάσει τη σημαία. Περιμέναμε λίγη ώρα κι ο κύριος Γιάννης έφυγε. Βρήκαμε μια ξύλινη σκάλα κι ενώ εγώ φύλαγα σκοπός, ο Ιάκωβος ανέβηκε στη στέγη του σχολείου και ύψωσε μια πρόχειρα καμωμένη ελληνική σημαία.

Νόμισα ότι εδώ είχε τελειώσει η αποστολή μας, μα έπεσα έξω.

- Πάμε τώρα στο τούρκικο σχολείο, μου λέει.

Τον ακολούθησα υποχρεωτικά.

Το τούρκικο σχολείο ήταν δίπλα στο τζαμί. Τα έφραζε και τα δυο γύρω γύρω ένα χαμηλό τοιχάρι, με λίγες ακακίες για φράχτη εδώ κι εκεί. Πηδήξαμε πάνω από το χαμηλό τοιχαράκι, πήραμε πέτρες και σπάσαμε ένα ένα όλα τα τζάμια και του σχολείου και του τζαμιού. Τσακ τσακ, άκουγες τις πέτρες να χτυπάνε τα τζάμια και να τα κάνουν θρύψαλα. Το ένα μετά το άλλο, το ένα μετά το άλλο, δεν αφήσαμε ούτε ένα γερό. Και θα κάναμε κι άλλες μεγαλύτερες καταστροφές, αν δεν βλέπαμε από μακριά μια παρέα από Τούρκους έφηβους να πλησιάζουν. Καθώς μας είδαν που βγαίναμε από το περιτοίχισμα, κινήθηκαν απειλητικά προς το μέρος μας. Το βάλαμε στα πόδια και τελικά καταφέραμε να ξεφύγουμε.

Εκείνη τη μέρα απέδειξα στον εαυτό μου και σε όσους το μάθανε αργότερα, ότι δεν φοβόμουν. Όμως μου έμεινε ένα βάρος στην καρδιά, μια ενοχή ότι είχα κάνει κάτι πολύ άσχημο.

Εκείνες τις μέρες ένα φορτηγό σταμάτησε μπρος στο σπίτι του Μουζαφέρ Ιζέτ, του παπλωματά. Μέσα σε λίγη ώρα φορτώσανε τα έπιπλα, τα στρώματα, τα κουζινικά, τις βαλίτσες, τα κασόνια με τα μικροπράγματά τους κι ανέβηκαν και οι ίδιοι στο φορτηγό, ο κύριος Μουζαφέρης, η κυρία Μουκατές κι ο μικρός Μεμέτης.

- Κυρία Μουκατές, πού πάτε;

- Φεύγουμε, κυρία Λυδία.

- Μα γιατί τόσο ξαφνικά;

- Ο άντρας μου αποφάσισε να φύγουμε. Θα πάμε στη Λεύκα που είναι και οι άλλοι συγγενείς μας.

Και φύγανε...

Τώρα που το καλοσκέφτομαι, μετά από τόσα χρόνια, συσχετίζω την πράξη τη δική μας, δηλαδή την καταστροφή του τζαμιού και του σχολείου, με τη φυγή της οικογένειας του Μουζαφέρη. Κι άλλοι Τούρκοι φύγανε εκείνες τις μέρες από την κωμόπολή μας. Την καταστροφή του τζαμιού την πήραν σαν μια απειλητική προειδοποίηση. Και πραγματικά πριν λίγο καιρό που συνάντησα τον Ιάκωβο, και τον ρώτησα ποιος τον είχε παρακινήσει να κάνουμε εκείνο που κάναμε, μου απάντησε ότι ήταν διαταγή της ΕΟΚΑ, της παράνομης ένοπλης οργάνωσης των ελλήνων εθνικιστών. Ο αδερφός του ήταν ένας από τους αρχηγούς της ΕΟΚΑ στην περιοχή μας κι ήταν εκείνος που είχε δώσει τη διαταγή.

Μερικοί Τούρκοι είχαν μείνει στη Μόρφου. Ήταν κι ένας γέρος που τον λέγανε Αχμέτη. Του λέγαν τα παιδιά του:

- Έλα μαζί μας, πατέρα, στη Λεύκα. Πού θα μείνεις μόνος σου;

- Εγώ τα πηγαίνω πολύ καλά με τους Έλληνες, τους έλεγε. Δούλεψα πολλές φορές μαζί τους, με ξέρουν και τους ξέρω. Έχω πολλούς φίλους εδώ. Γιατί να με πειράξουν; Θα μείνω να περιποιούμαι τα περιβόλια μας.

Μια νύχτα ο Αχμέτης τηγάνισε αυγά μάτια κι έκατσε να φάει. Την ώρα που πιραύνιασε την πρώτη μπουκιά, πριν ακόμα τη φέρει στο στόμα του, ήρθαν οπλοφόροι και τον πήρανε. Τον έβαλαν με το ζόρι σε ένα αυτοκίνητο, τον πήγαν στους άμμους και τον σκότωσαν.

Την άλλη μέρα οι γείτονες είδαν την πόρτα του σπιτιού του ανοιχτή και τα φώτα αναμμένα. Ανησύχησαν. Μπήκαν μέσα και είδαν την καρέκλα που καθόταν ο Αχμέτης πεσμένη στο πάτωμα. Στο τραπέζι ένα πιάτο με τηγανισμένα αυγά αφάγωτα. Χρόνια αργότερα μαθεύτηκε κι αυτή η λεπτομέρεια: το συρτάρι που φύλαγε ο Αχμέτης τα χρήματά του βρέθηκε σπασμένο κι ανοιχτό. Τα χρήματα έλειπαν...

Τη χρονιά που οι σφαγές ανάμεσα στις δυο κοινότητες είχαν φτάσει στο αποκορύφωμα, ένα ταξί σταμάτησε στην πόρτα μας κι από μέσα βγήκε η κυρία Μουκατές. Ο πατέρας της ήταν ταξιτζής και πήγαινε μαζί του από τη Λεύκα για τη Λευκωσία για δουλειές. Περνώντας από τη Μόρφου, σταμάτησε να δει την παλιά της γειτόνισσα.

- Καλά έκανες, της είπε η μάνα μου και την κάλεσε να μπει μέσα να καθίσει.

Έλειπα εκείνη την ώρα στο σχολείο. Ήρθα αργότερα κι όταν το έμαθα, αναρωτήθηκα για ποιο λόγο είχε έρθει η κυρία Μουκατές στο σπίτι μας. Τι γύρευε αυτή, μια Τουρκάλα, ανάμεσα σε μας που είμασταν Έλληνες;

Η κυρία Μουκατές είπε στη μάνα μου ότι δεν περνούσανε καλά στη Λεύκα κι ότι ήθελαν να γυρίσουν στη γειτονιά μας. Της είπε ακόμα πως ο Μεμέτης ήταν άρρωστος με την καρδιά του κι ότι είχε πεθυμήσει τον αδερφό μου και του έστελνε πολλούς χαιρετισμούς.

- Γιατρεύεται εύκολα όποιος είναι άρρωστος με την καρδιά του; Ρώτησα τη μάνα μου.

- Όχι, δεν γιατρεύεται, μου είπε.

- Και τι μπορεί να πάθει;

- Μπορεί και να πεθάνει...

Δεν είπα τίποτα, αλλά μέσα μου ευχήθηκα να μην πεθάνει ο Μεμέτης γιατί ήταν φίλος του αδερφού μου κι ας ήταν Τούρκος.

Μια μέρα σταμάτησε πάλι το ίδιο ταξί μπροστά στο σπίτι μας. Και πάλι έλειπα. Από μέσα βγήκε η κυρία Μουκατές και ο Μεμέτης.

- Κυρία Λυδία, είπε παίρνοντας τη μάνα μου ιδιαιτέρως. Οι γιατροί λένε πως ο Μεμέτης δεν θα ζήσει για πολύ ακόμα κι αυτός θέλει να δει τον φίλο του το Φοίβο. Είναι καιρός τώρα που με παρακαλεί να τον φέρω να τον δει. Δεν μπορούσα άλλο να του αρνηθώ και τον έφερα.

Ο αδερφός μου ήταν στο σχολείο. Πήγε το ταξί και τον έφερε. Καθίσανε με τον Μεμέτη και τα είπανε κάμποση ώρα... Ύστερα η κυρία Μουκατές πήρε το γιο της, μπήκαν στο ταξί και φύγανε. Μετά από λίγο καιρό μάθαμε πως ο Μεμέτης πέθανε στη Λεύκα.

Αρκετά χρόνια προσπαθούσα να φανταστώ τι είπανε οι δυο φίλοι μεταξύ τους εκείνη την ώρα. Όμως δεν τολμούσα να ρωτήσω τον αδερφό μου. Μου φαινόταν πως θα ήταν μια ασυγχώρητη αγένεια, μια αδιακρισία που θα τον στενοχωρούσε και θα του έφερνε αμηχανία. Κάποτε παραμέρισα τους ενδοιασμούς μου και τον ρώτησα. Εκείνος όμως απέφυγε να μου απαντήσει.

Έχουν περάσει καμιά εικοσπενταριά χρόνια... Κάποτε σκέφτομαι ένα μικρό Τουρκάκι με ραγισμένη καρδιά που ήθελε σαν τελευταία επιθυμία της ζωής του να συναντήσει ένα άλλο παιδί, τον φίλο του, τον μοναδικό Έλληνα που δεν τον είχε περιφρονήσει. Κι όταν τον βλέπω με τη φαντασία μου μέσα στο ταξί να κάνει μια διαδρομή σε τόπους που τους χωρίζει το μίσος και το αίμα, για να πάει στην παλιά του γειτονιά, εκεί που γνώρισε τη φιλία αλλά και την άδικη έχθρα, οι εικόνες του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου και του Αθανάσιου Διάκου, των δεσποτάδων και της Αγια-Σοφιάς, της ΕΟΚΑ και της ΒΟΛΚΑΝ ξεθωριάζουν και σβήνουν. Εκμηδενίζονται.

Και σκέφτομαι ότι, αν υπάρχει πραγματικά ένας παράδεισος για τους αθώους και τους ταπεινούς, δεν ξέρω ποιοι από όλους αυτούς που ανάφερα θα πηγαίνανε εκεί και ποιοι όχι. Αλλά είμαι σίγουρος ότι ο Μεμέτης θα πήγαινε... κι εκεί θα εύρισκε πολλά παιδιά να παίζει μαζί τους. Και κανείς δεν θα τον έδιωχνε. Κανείς... Κι αν ακόμα μπορούσε να ακούσει τη φωνή μου, θα του έλεγα να μας συγχωρέσει που δεν τον θέλαμε στην παρέα μας, για το ξύλο που του δώσαμε, για το σχολείο του που το χαλάσαμε... Κι ίσως να έφευγε επιτέλους απ' την καρδιά μου αυτή η ενοχή που με ακολουθεί εδώ και τόσα χρόνια.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ: 19/1/2009

Οι φανατικοί που χτυπούν Τουρκοκύπριους

είναι παράγωγα του μονόπλευρου και διχαστικού σχολείου μας

Η συζήτηση που διεξάγεται αυτές τις μέρες για την αναφορά του υπουργού Παιδείας σε ύπαρξη ελληνοκυπριακών και τουρκοκυπριακών εξτρεμιστικών οργανώσεων την περίοδο 1964 – 1974, δεν είναι κατά την άποψή μας άσχετη με άλλα κοινωνικά φαινόμενα που εντείνονται το τελευταίο διάστημα. Δεν περνά εβδομάδα που να μη δε το φως της δημοσιότητας ένα σοβαρό περιστατικό ρατσιστικής ή εθνικιστικής βίας – σωματικής ή ψυχολογικής.

Τα τελευταία έξι περιστατικά άσκησης βίας εναντίον ανυποψίαστων Τουρκοκυπρίων στο κέντρο της Λευκωσίας, είναι εξαιρετικά σημαντική εκδήλωση εθνικιστικής δράσης και δεν μπορούν και πάλιν να θεωρηθούν μεμονωμένα. Είναι περιττό να υπογραμμίσουμε τις συνδηλώσεις και τις συνέπειες αυτών των περιστατικών, που εκτείνονται μέχρι και το ζήτημα της επίλυσης του Κυπριακού και της ομαλής συμβίωσης των δύο κοινοτήτων.

Είναι σημαντικό το γεγονός ότι πολλά κόμματα καταδίκασαν τα περιστατικά. Είναι όμως επίσης σημαντικό το ότι κάποια κόμματα αντικρίζουν το ζήτημα και πάλιν αποκομμένα από άλλα ζητήματα.

Οι δράστες ήταν νέοι της Κύπρου, που πέρασαν πρόσφατα – ή περνούν ακόμη – από τα θρανία του ελληνοκυπριακού σχολείου, και από τα θρανία της κοινωνίας. Όταν η κοινωνία (μέσω και μερίδας των ΜΜΕ) και το σχολείο διαπαιδαγωγούν καθημερινά τους μαθητές στη βάση ιστορικών αναληθειών, μύθων και αποσιωπήσεων, αυτό που παράγεται είναι φυσιολογικά η ακρότητα, η έλλειψη ανοχής, ο εθνικισμός και ο ρατσισμός.

Όταν σαρανταπέντε χρόνια μετά το 1964, δεν είμαστε έτοιμοι ως κοινωνία ούτε καν να συζητήσουμε για τις ευθύνες και της ελληνοκυπριακής πλευράς στο διχασμό και τις πράξεις βαρβαρότητας ανάμεσα στις δύο κοινότητες, πώς θα διαπαιδαγωγήσουμε ελεύθερους, ανοιχτούς πολίτες που να έχουν τη βούληση και τη φαντασία να μπουν στη θέση του άλλου, να τον ακούσουν και να συνυπάρξουν μαζί του; Πόσο επιστήμονας θα είναι ένας Ιστορικός που αποσιωπά γεγονότα και εγκλήματα, μόνο και μόνο για να φανατίσει τα μυαλά εύπλαστων νέων; Πόσο δάσκαλος είναι ένας εκπαιδευτικός που καλείται, αντί να διδάσκει ελευθερία σκέψης και διάλογο απόψεων, να διδάσκει το μίσος, τη μισαλλοδοξία και το φανατισμό μέσα από μύθους και αποσιωπήσεις;

Η Πλατφόρμα θεωρεί ότι στο μήνυμά του προς τα σχολεία, ο υπουργός Παιδείας περιέλαβε πολύ λιγότερα από τα αυτονόητα. Σήμερα, στην Κύπρο που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μισό αιώνα μετά τα χρόνια του ασύδοτου εθνικιστικού μίσους, θα έπρεπε με παρρησία, χωρίς πάθη, να ενθαρρύνουμε τους μαθητές μας να αντιμετωπίζουν κριτικά όλα τα γεγονότα, να διερευνούν με ανοιχτό πνεύμα και να μη διστάζουν να κρίνουν επιλογές των πρωταγωνιστών της εποχής. Η ελευθερία σκέψης δεν αναγνωρίζει ούτε αποσιωπήσεις, ούτε ιερά τέρατα που πρέπει εσαεί να παραμένουν στο απυρόβλητο. Κρατικές υπηρεσίες, υπουργοί της εποχής, καπεταναίοι, και ο ίδιος ο Μακάριος, δεν είναι άβατα για τη σωστή και επιστημονική αναζήτηση της αλήθειας, για τη δημιουργία ελεύθερων και ανοιχτόμυαλων νέων, αυριανών πολιτών.

Δυστυχώς, και πάλιν στην πρωτοπορία της συγκάλυψης της αλήθειας, του εκφοβισμού, της αντιδιαλεκτικότητας και της παραχάραξης της Ιστορίας, βρέθηκε για άλλη μια φορά η Οργάνωση των καθηγητών, συνεπικουρούμενη από τον Αρχιεπίσκοπο, επισκόπους, και κάποια κόμματα. Καλούμε τους εκπαιδευτικούς να κρίνουν με ανοιχτό πνεύμα τη στάση αυτή της ηγεσίας τους. Από την πλευρά μας, ως Πλατφόρμα, ανακοινώνουμε την έναρξη διαδικασίας ενημέρωσης σωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης για όσα ανησυχητικά συμβαίνουν με την επιβολή λογοκριτικών πολιτικών στην εκπαίδευση και των ακραίων φαινομένων βίας που αυτές παράγουν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ: 21/12/2008

Ας σταματήσουμε να συγκαλύπτουμε το ρατσισμό

που παράγουν τα σχολεία μας

Από τα ΜΜΕ και σχετική ανακοίνωση της Κίνησης για Ισότητα, Στήριξη και Αντιρατσισμό, πληροφορηθήκαμε το νέο σοβαρό κρούσμα ρατσισμού που έκανε την εμφάνισή του στα σχολεία μας: Ομάδα μαθητών από σχολείο της Λευκωσίας, επιτέθηκαν βίαια εναντίον μαθήτριας αφρικανικής καταγωγής.

Δυστυχώς, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, τόσο το κράτος και η αστυνομία, όσον και τα ίδια τα ΜΜΕ στην πλειονότητά τους, επέλεξαν την οδό της υποβάθμισης του γεγονότος.

Ως Πλατφόρμα Εκπαιδευτικών πιστεύουμε ότι είναι άμεση ανάγκη η Πολιτεία και η κοινωνία όχι απλώς να καταδικάζουν τέτοια περιστατικά, αλλά προ πάντων να σταματήσουν να τα θεωρούν «μεμονωμένα». Δυστυχώς, τόσο το συγκεκριμένο περιστατικό, όσον και πολλά άλλα ανάλογα που συμβαίνουν καθημερινά στα σχολεία αλλά αποσιωπούνται, δεν είναι μεμονωμένα. Υπάρχει σοβαρό πρόβλημα ρατσισμού στα σχολεία μας. Και δυστυχώς δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως φαινόμενο αποκλειστικά «εισαγόμενο» στα σχολεία μας από την υπόλοιπη κοινωνία. Σε μεγάλο βαθμό το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα παράγει το ρατσισμό, τόσο με το περιεχόμενο και τις προτεραιότητες της εκπαίδευσης, όσον και με το κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα.

Η δομή, οι κανονισμοί λειτουργίας των σχολείων και οι σχέσεις κυριαρχίας και εξουσίας που αναπτύσσονται στο σχολικό χώρο ανάμεσα στο τρίγωνο «Διευθύνσεις σχολείων – καθηγητές – μαθητές», παράγουν στάσεις οι οποίες εξελίσσονται εύκολα σε ρατσιστικές συμπεριφορές. Από την άλλη, η κουλτούρα κυριαρχίας που αποπνέουν τόσο οι εθνικοί εορτασμοί (που εύκολα παίρνουν χαρακτήρα ακραία εθνικιστικό), όσον και το περιεχόμενο που κατά κανόνα έχουν μαθήματα όπως η διδασκόμενη Ιστορία, παράγουν και αναπαράγουν μορφές του εθνικισμού που εύκολα μεταλλάσσονται σε κάθε είδους ρατσισμό. Τα σχολεία μας είναι η απόδειξη ότι ο εθνικισμός που παράγεται μέσα και έξω από τις τάξεις δεν μπορεί να περιοριστεί στο δοκιμαστικό σωλήνα. Όταν καλλιεργείται συστηματικά το μίσος απέναντι σε κάποιους λαούς και σε κάποια κοινότητα, πολύ σύντομα το μίσος διαχέεται και στις παραμέτρους του χρώματος, της σωματικής διάπλασης ή του θρησκεύματος.

Η Πλατφόρμα καλεί τόσο την Πολιτεία (Υπουργείο Παιδείας και Επιτροπή Παιδείας της Βουλής), όσον και τις εκπαιδευτικές και μαθητικές οργανώσεις (ΟΕΛΜΕΚ, ΠΟΕΔ, ΟΛΤΕΚ, ΠΣΕΜ) να αναγνωρίσουν το ζήτημα, να το αναδείξουν και να τοποθετηθούν με υπευθυνότητα και θάρρος απέναντί του.

Καλούμε ιδιαίτερα τους αντιρατσιστές εκπαιδευτικούς να πάρουν στους ώμους τους περισσότερη ευθύνη απ' όση τους ανήκει. Το χαλί κάτω από το οποίο κρύβουμε το πρόβλημα έχει ήδη παραφουσκώσει και σύντομα ολόκληρη η κοινωνία θα σκουντουφλά σ' αυτό..